

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС

ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО КАТАРАКТАЛЬНИХ І РЕФРАКЦІЙНИХ ХІРУРГІВ»

Київ 2025

ПРЕАМБУЛА

USCRS (надалі Товариство) прагне просувати найвищі стандарти професійної поведінки та клінічної допомоги серед офтальмохірургів України.

Кодекс етики USCRS поширюється на організацію, її членів будь-якої категорії і є обов'язковим для виконання.

I. Загальні положення

1.1. Етичний кодекс є системою моральних та професійних норм, якими керуються члени Товариства у своїй щоденній клінічній, науковій, освітній та громадській діяльності.

1.2. Метою Кодексу є підтримання високих стандартів професіоналізму, чесності, відкритості, поваги до пацієнта, колег та суспільства.

1.3. Члени Товариства зобов'язуються дотримуватися цього Кодексу у всіх сферах своєї діяльності.

II. Етика відносин з пацієнтом

2.1. Офтальмохірург зобов'язаний діяти в інтересах пацієнта, забезпечуючи найвищу якість медичної допомоги.

2.2. Офтальмологічні послуги мають надаватися зі співчуттям, чесністю та доброчесністю.

2.3. Інформована згода на лікування є обов'язковою. Пацієнт має право на повну, правдиву і зрозумілу інформацію про свій стан, можливі методи лікування, ризики та альтернативи. Хірург також повинен розкрити пацієнтові будь-яку участь хірурга-стажера у лікуванні пацієнта.

2.4. Офтальмохірург повинен поважати гідність, автономію, приватність та релігійні переконання пацієнта.

2.5. Заборонено використовувати професійні знання для власної вигоди всупереч інтересам пацієнта.

2.6. Офтальмохірург не має права дискримінувати пацієнтів за ознаками статі, віку, національності, соціального статусу, мови чи поглядів.

2.7. Відкрите спілкування з пацієнтом є важливим. Конфіденційність пацієнта має бути забезпечена у межах діючого законодавства України.

2.8. Консультуючи пацієнта про можливе лікування чи догляд, офтальмохірург не має завдавати шкоди пацієнтові. У зв'язку з цим хірург повинен прагнути мінімізувати втручання та зважувати ризики лікування порівняно з потенційною вигодою від цього лікування. Така порада має бути незалежною від будь-якої потенційної фінансової вигоди для хірурга.

2.9 У разі надання послуги пацієнту всупереч рекомендацій та інструкцій, що надає виробник медичних виробів чи медикаментів, пацієнт має бути додатково проінформований про такі порушення і надати згоду.

III. Професійна етика

3.1. Офтальмохірург повинен постійно вдосконалювати свої знання та навички, дотримуватися принципів доказової медицини. Компетентність ніколи не може бути повністю вичерпною, тому повинна доповнюватися іншими колегами, коли це необхідно. Компетентність передбачає технічні здібності, когнітивні знання та етичні аспекти для пацієнта. Компетентність включає наявність достатніх та належних знань для прийняття професійно доцільного та прийняттого рішення щодо лікування пацієнта.

3.2. Потрібно утримуватися від непрофесійної критики колег у публічному просторі; зауваження мають бути конструктивними та аргументованими.

3.3. Суперництво між фахівцями має базуватись виключно на якості роботи, а не на недобросовісній конкуренції.

3.4. Офтальмохірург не повинен використовувати свої повноваження для просування товарів або послуг без відповідного медичного обґрунтування.

3.6. Жоден офтальмохірург не повинен надавати лікування, що виходить за межі його компетенції.

3.7. Хоча хірург повинен прагнути особисто надавати допомогу безпосередньо перед і після операції на очах, хірург може делегувати такі обов'язки іншому фахівцю з догляду за очима, вважаючи, що фахівець повністю компетентний для оцінки та консультування пацієнта. Однак при делегуванні будь-якої ролі хірург повинен

гарантувати, що фахівець направить пацієнта назад до хірурга з будь-яких питань, що виходять за межі його компетенції. Аудит клінічних результатів є невід'ємною частиною догляду пацієнтів. Офтальмохірурги повинні брати участь у клінічних аудитах та коригувати свою практику відповідно до результатів аудиту.

3.8. Щоразу, коли пацієнт запитує другу думку, офтальмохірург повинен вітати запит, надати пацієнту імена та контактні дані відповідних хірургів, а також надати пацієнтові всю необхідну документацію, щоб полегшити пацієнтові отримання другої думки. У будь-якому випадку, коли догляд за пацієнтом перевищує компетенцію офтальмохірурга, він або вона повинні направити цього пацієнта до відповідного колеги для подальшого лікування з усією необхідною інформацією та документацією. Будь-який офтальмохірург, який надає другу думку, повинен, надаючи свою думку, уникати критики лікування або рекомендацій, даних початковим хірургом, що лікує.

IV. Етична взаємодія з колегами

4.1. Кожен офтальмохірург має:

4.1.1 Поважати досвід та гідність колег, сприяти відкритій професійній співпраці та обміну знаннями.

4.1.2. Не допускати плагіату, несанкціонованого використання чужих ідей чи методик.

4.1.3. Заохочувати наставництво та підтримку молодших спеціалістів.

4.1.4. У разі помилки колеги — діяти у межах етичних норм: намагатись вирішити ситуацію конструктивно, без шкоди для пацієнта та оціночних суджень стосовно іншого колеги.

4.1.5. Демонструвати ввічливість, чемність, інклюзивність та повагу до осіб, груп та організацій у професійному спілкуванні всіх типів, особливо коли дискусія передбачає розбіжності в думках або різні точки зору.

V. Етичні аспекти наукової та освітньої діяльності

5.1. Обов'язком офтальмохірурга є підтримка доброчесності, об'єктивності та відкритості. в клінічних та фундаментальних дослідженнях.

5.2. Офтальмохірург має уникати конфлікту інтересів у публікаціях, презентаціях, участі у клінічних дослідженнях. Професійні відносини з виробниками щодо досліджень повинні сприяти найкращим інтересам пацієнтів та професії.

5.3. Заборонено маніпулювати даними, публікувати недостовірні результати досліджень або викривляти інформацію. Всі матеріали мають містити достовірні джерела, належне цитування, згоду пацієнтів (де це необхідно).

VI. Соціальна відповідальність

6.1. Кожен член Товариства має:

6.1.1 Сприяти поширенню достовірної інформації про рефракційні та катарактальні хірургічні втручання серед населення.

6.1.2. Протидіяти дезінформації, ненауковим практикам та шахрайству в медичному середовищі.

6.1.3. Брати участь у просвітницьких та благодійних заходах, спрямованих на підвищення доступу до якісної офтальмологічної допомоги.

VII. Відповідальність за порушення Кодексу

7.1. Члени Товариства, які порушують цей Кодекс, можуть бути піддані внутрішньому розгляду Етичної комісії Товариства.

Якщо член Товариства має достатні підстави вважати, що інша особа відхилилась від професійно прийнятих стандартів таким чином, що це негативно впливає на догляд за пацієнтами або суперечить Етичному кодексу, член повинен спробувати запобігти продовженню такої поведінки. Найкраще це зробити, спілкуючись безпосередньо з іншою особою. Коли ці дії є неефективними або неможливими, член несе відповідальність за скерування цього питання до розгляду Етичною комісією Товариства.

7.2. У разі систематичних або грубих порушень можливе виключення з лав Товариства.